

bülten

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI GAZİANTEP ŞUBESİ YAYIN ORGANI

YÖNETİM

VE

**ADRES
DEĞİŞİKLİĞİ**

Başkan	:Ali PERİ
Başkan Vekili	:Fatih ÖZTOSUN
Şube Sekreteri	:Emre KARGINER
Şube Saymanı	:Ömer KÖK
Üye	:Mehmet BAKIRCI
Üye	:Bülent BAHAROĞLU
Üye	:İhsan ERDİNÇ
Üye	:Esvet HAKSAL
Üye	:Orhan KIRATLI
Üye	:M.Sait ÖZÇALIŞKAN
Üye	:Dilek SÖNMEZ
Üye	:M.Ali ÖZKEÇECİ
Üye	:H.Levent SÜRMEHİNDİ
Üye	:Abidin DEDE

ADRES:Atatürk Bulvarı No:93/2
Şahinbey/GAZİANTEP
Tlf:230 52 92- 230 44 77
Faks:230 44 77

**YENİ YILINIZ
KUTLU OLSUN**

ARALIK 1996**Yıl:3 Sayı:7-8**

MMO Gaziantep Şubesi
Adına Sahibi
Ali PERİ

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Emre KARGINER

Bülten Yayın Komisyonu
Yusuf TOPAL
Esvet HAKSAL
Dilek SÖNMEZ
Engin KIZILTAŞ
A.Haluk ÖZDEMİR
A.İhsan KUTLAR
M.Cengiz ÜMİT

Gönderilen yazıların yayınlanıp yayınlanmamasına TMMOB Makina Mühendisleri Odası Gaziantep Şubesi Yönetim Kurulu karar verir. Yayımlanan yazılardaki sorumluluk yazarlarına, ilan ve reklamlardaki sorumluluk ilan veren kişi ve/veya kuruluşa aittir. Bülten'e gönderilen çeviri yazılarının kaynağı mutlaka belirtilir. Gönderilen yazılar iade edilmez.

Dizgi ve Sayfa Düzeni:
MMO Gaziantep Şubesi

Baskı:
Elif Ofset Matbaacılık
Tel: (0-342) 232 60 48
Faks: (0-342) 220 58 58

Yönetim Yeri:
Atatürk Bulvarı No:93/2
Şahinbey/GAZİANTEP
Tel:(342) 230 52 92-230 44 77
Faks:(342) 230 44 77

Baskı Sayısı:1000

1996 Yılı Reklam Bedelleri*

Arka Kapak :15.000.000TL
İç Kapaklar :10.000.000TL
İç Sayfa :6.000.000TL
İç Sayfa (1/2) :4.000.000TL
İç Sayfa(1/4) :2.500.000TL
Fiyatlara KDV eklenecektir.
*Kapaklara renkli, iç sayfalara ise siyah/beyaz reklam alınacaktır.

SUNUŞ

Odamız bir meslek örgütü olarak öncelikle üye ve meslektaşlarıyla en geniş tabanda bütünleşmek amacındadır. Bilim ve teknoloji üreten, sanayileşen Türkiye'den yanadır. Dünyadaki gelişen süreçten etkilenmemiz kaçınılmazdır. Ülkemizde serbest piyasa ekonomisi tek çözüm olarak gösterilmiştir. Özelleştirme uygulamaları ile kamu kaynakları yerli ve yabancı sermayeye yok pahasına devredilmeye çalışılmaktadır. Ülke ekonomisinin güçlenebilmesi, dışa bağımlılıktan kurtulabilmesi için gerekli olan istikrarlı bir ekonomik politikamız olmamıştır.

Bilim ve teknolojinin gelişmesinin ve toplumun ilerlemesinin koşulu özgür düşünce ortamı ve demokrasidir. Demokratikleşme çabalarının içerisinde odamızın yer alması kaçınılmazdır.

Oda çalışmalarımızda meslek ve meslektaş sorunlarının ülke ve toplum sorunlarından ayrılamayacağı temel ilkimizdir. Bu nedenle mesleğimiz ile ilgili yasaların isteklerimiz doğrultusunda şekillenmesi merkezi düzeyde hedeflerimiz arasındadır.

Oda olarak temel görevimizin başında Mühendislik mesleğine sahip olanların ortak gereksinimlerini karşılayarak mesleki etkinliklerini kolaylaştırmaktır. Mesleğimizin gelişimini sağlayarak meslektaşların birbiriyle ilişkilerinde dürüstlük ve güveni hakim kılmaktır. Meslek disiplini ve ahlakını koruyarak eğitimin iyileştirilmesine yönelik girişimlerde bulunmaktır.

Odamız gücünü üyelerinden alıyor. Bu gücün harekete geçirilmesi için üyelerle sürekli ve sağlıklı ilişkiler kurulması gerekir. Zorunlu üyeliğin savunulması ile birlikte, gönüllülük esasına dayalı ilişkilerle üyenin odaya katkısının daha fazla olacağı açıktır. Odanın mühendislerce "üye olunması gerekli" bir kurum olarak görülmesi gerekiyor.

36.Dönem Çalışma Programı çerçevesinde Oda'nın üyeye, üyenin de Oda'ya daha kolay ulaşabilmesinin yolları aranmıştır. Bunun için öncelik üyenin adresinin güncelleştirilmesidir. İnternet kapsamındaki bilgilerden üyelerimizin yararlanabilmesi için internete bağlanması sonuçlanma aşamasındadır.

Bu çalışma programımız doğrultusunda üyelerimizin sorunlarını çeşitli platformlarda gündeme getirerek sesimizi duyuracağız.

Ali PERİ
Başkan

GAZİANTEP ŞUBE

Atatürk Bulvarı
No:93/2
Şahinbey
GAZİANTEP
Tel:(342) 230 44 77
(342) 230 52 92
Faks:(342) 230 44 77

**KAHRAMANMARAŞ İL
TEMSİLCİLİĞİ**

İsmetpaşa Mah.
Şeyhadil Cad.
Aras Galeria
Kat:1 No:39
KAHRAMANMARAŞ
Tel:(344) 223 76 34
Faks:(344) 223 74 77

**NİZİP İLÇE
TEMSİLCİLİĞİ**

Atatürk Bulv. Sever
İşhanı K:4 No:47
Nizip/GAZİANTEP
Tel:(342)517 88 63

**8-9 Eylül 1996 tarihlerinde
Diyarbakır'da yapılan
Danışma Kurulu sonrası
yapılan basın açıklamasını
yayımlıyoruz:**

9 Eylül 1996

Meslek ve kitle örgütleri içerisinde önemli yeri olan meslek odaları, katılımcı demokrasinin gerçekleştirilmesi, çağdaş toplum değerlerinin hayata geçirilmesi, ülkesel, bölgesel sorunları aydınlatması, çözüm önerileri geliştirilmesi, görüş bildirmesi ve örgütlü toplumun yaratılmasında öncülük yapan kuruluşlar arasındadır. TMMOB bünyesinde örgütlenmiş 23 odadan biri olan Makina Mühendisleri Odası 43.000'ni aşkın üyesi, 18 şube, 100'ün üzerinde temsilciliğe sahip güçlü bir meslek odasıdır. Odamız kurulduğu 1954 yılından bu yana oluşan birikimin ışığında gelişim ve değişime açık; ülke, meslek ve meslektaş sorunları karşısında örgütlülüğün yarattığı alt yapı ve üretim projeleri ile bu projelerin analiz ve sentezlerini gerçekleştirip kamuoyuna ulaştıran, emekten ve halktan yana, demokrasi, insan hakları ve ülkenin bağımsızlığını savunan, insanlar arasında din, dil, ırk, meshep, bölge ve cinsiyet ayrımına karşı çıkan bir yönetim anlayışına sahiptir.

Ülke genelinde son yıllarda uygulanan rant ekonomisi politikaları sonucu yaşanan olağanüstü hal ve koşulların da etkisi ile Diyarbakır ölçeğinde de sanayileşme ve her türlü üretim durma noktasındadır. Bölgede yaşanmakta olan kirli savaşın etkisi ve gönüllülüğe dayanmayan zoraki göçler nedeni ile tarımsal üretim ve hayvancılık büyük zarar görmüş, kentin sosyo ekonomik, kültürel farklılıkları daha da derinleşmiştir.

Bu koşullar; bölgede kamu adına denetim ve kamu çıkarlarını savunmakla yükümlü meslek örgütlerinin bu görevi yerine getirmelerini zorlaştırmakta ve engellemektedir.

Ülkemiz genelinde yüksek öğrenim kurumlarında popülist yaklaşımlarla rastgele açılan Mimarlık ve Mühendislik eğitimi veren üniversitelerin bugün çağdaş, bilimsel ve laik eğitim vermekten uzak olduğu gerçeğini vurgulamak istiyoruz.

Her türlü barış amaçlı demokratik yaklaşımlara destek verilmesinin ülkede ve bölgede barışın ve kardeşliğin hakim kılınması açısından yararlı olacağına inanıyoruz.

Sonuç olarak 43.000'ni aşkın üyesi bulunan ve ülke genelinde örgütlenmiş olan ve ülkemizin sanayileşmesinde aktif katkıda bulunan Makina Mühendisleri Odası'nın diğer demokrasi güçleri ile birlikte her

türlü demokratik yönetimi kullanarak bu olumsuz gidişi durdurmaya ve ülke yararına çevirmeye çalışacağını kamuoyuna duyuruyoruz.

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI
DANIŞMA KURULU

**Hakim ve Savcı atamaları ile ilgili
Oda Sekreteri Emin Koranmaz'ın yaptığı
basın açıklaması:**

18 Eylül 1996

Hukuk devleti olma unsurunu yitiren, demokrasi ve insan haklarından söz etmenin dahi yasak olduğu, baskı ve şiddetin, kayıpların, ölümlerin kanıksandığı ülkemiz koşullarında yargının bağımsızlığı da bugüne dek nasibini almıştır. Özellikle 3 aylık bir süredir gerçekleşmeyen Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu atamaları nihayet gerçekleştirilerek, yargının bağımsızlığına bir gölge daha düşmüştür. Refahiyol hükümetinin yargıyı kontrol ve gütmeye hesaplarıyla gerçekleştirilen atamalarını Makina Mühendisleri Odası olarak kınıyor, tüm kamuoyunu duyarlı olmaya davet ediyoruz.

**Sosyal güvenlik kurumlarını ticari
mantıkla çalıştırma eğiliminde olan
İktidar SSK'nın kurtuluşunu Mezar'da
emekliliğe bağlamaktadır. Konuyla ilgili
olarak Oda Sekreteri'nin Basın
Açıklamasını yayımlıyoruz.**

19 Eylül 1996

Sosyal Güvenlik Kuruluşları, hükümetlerin kaynak arayışlarında peşkeş çekilecekler listesinin başına alınmıştır. Hükümetin Sosyol Güvenlik Kuruluşlarına kar zarar bilançolarıyla ticari kuruluş mantığı çerçevesinde yaklaşımları ile çalışanların hak gasplarına yönelik olarak özelleştirilmeleri gündeme getirilmiştir.

Özelleştirme kapsamı doğrultusunda maksimum karı hedefleyen bu mantık emeklilik yaşının yükseltilmesi için çalışmalarına başlamıştır. Emeklilik yaşı 50-55 sınırına çekerek, sağlıksız çalışma koşulları, ekonomik ve sosyal sıkıntılar içerisinde boğulan çalışanlara emeklilik sonrası 4-5 yıl yaşama hakkı tanınmakta, ya da Tansu ÇİLLER gibi 60 yaş sınırında direnerek çalışırken mezara gönderilmek istenmektedir.

Makina Mühendisleri Odası olarak emeklilik yaş sınırının ülkemiz koşulları gözönüne alınarak incelenmesini, kanunun gereklerinin kamuoyunda tartışmaya açılmasını talep ediyoruz. Refahiyol hükümetini ticari kaygılardan uzak Sosyal Güvenlik Kuruluşlarının içinde bulunduğu darboğazları aşmasına yönelik, yeniden yapılandırma konusunda çalışmaya davet ediyoruz.

KOKTEYL : 9 Kasım 1996 Cumartesi Belediye Lokalinde üyelerimize kokteyl verildi

TEKNİK GEZİ : 10 Kasım 1996 Pazar günü Büyükşehir Belediyesinin katkılarıyla Atatürk Barajı'na teknik gezi düzenlendi.

GELENEKSEL GECE : 42. Kuruluş yılımızı 30 Kasım 1996 tarihinde, Turkuaz Restaurant'da 330 kişinin katıldığı gecede meslekte 25. yılını dolduran üyelerimize plaketler verildi.

SÖYLEŞİ : Şubemiz Kalite Danışma Merkezi, KALDER adına ilimizde bulunan Sayın Vecihi GÜRSES ile "TS-ISO 9000 Kalite Güvence Sistemi Uygulamaları" konulu söyleşi düzenlendi. 25 Aralık 1996 saat 19.00'da şube binamızda düzenlenen söyleşi programına üyelerimiz yoğun ilgi göstermiştir. ISO 9000'in ortaya çıkışı, ilk uygulama alanları, ülkemizdeki ISO 9000 yaklaşımı ve üst yönetimlerin rolü konularında bilgilendirmeler yapılmıştır. KALDER eğitmeni Vecihi GÜRSES Gaziantep'in kalite konusuna duyduğu ilginin kendisini heyecanlandığını ve memnuniyet duyduğunu ifade etmişlerdir. Toplumun kaliteye ilgi duymasının mühendislere yüklediği sorumluluklar olduğu, bu sorumlulukların başında da kalite ilkelerini öncelikle kendi yaşamlarında uygulamak olduğunu belirtmişlerdir. Şubemiz Kalite Danışma Merkezi önümüzdeki günlerde aynı çerçevede İstatistiksel Proses Kontrolü, Süreç Yönetimi gibi konularda da programlar düzenleyecektir.

BARIŞ NE KADAR UZAK, SAVAŞ NE KADAR YAKIN!**Semih TILFARLIOĞLU**

Barış, herkesin dilinde, herkes savaş karşıtı, ama hâlâ savaş çok yakınımızda, barış da bir o kadar uzağımızda.

Dünya tarihinin en acımasız savaşının başlangıcı üzerinden 57 yıl geçmesine rağmen, dünyanın dört bir yanında savaşlar hâlâ tüm acımasızlığı ile sürmekte. 1 Eylül 1939 faşist Alman ordularının işgali ile başlayan ve yaklaşık elli milyon insanın ölümü ile sonuçlanan bu savaşın insanlara ve insanlığa verdiği zararı unutmamak için BM tarafından kabul edilen 1 Eylül barış gününde bile silahlar susmamakta, kan durmamaktadır.

Ülkemiz hem içte hem dışta savaştan nasibini almaktadır. Emperyalist yaklaşımlar ülkemizin bulunduğu coğrafyaya savaşın ve savaş olasılığının sürekli bulundurulacağı bölge görevini vermişlerdir. O nedenle çözümsüz bırakılmak üzere Orta Doğu ve bağlantılı ülkeler gerek birbirleriyle gerekse kendi içinde sürekli sorunlar yaşayacaklardır. Çünkü emperyalistler kendi doğal kaynaklarını kullanmadan bu bölgenin başta petrol olmak üzere doğal kaynaklarını en ucuz bir şekilde tüketmektedirler. Doğal kaynakları en ucuz bir şekilde kullanmanın yolu kendine bağımlı hale getirmek, savaş beklentisi üzerine bu ülkelerin jandarmalığını üstlenmekten geçmektedir. Diğer yandan doğal kaynaklar için verdikleri paraları da geri almak için bu ülkeleri sanayisizleştirme ve silahlandırma yöntemlerini en iyi bir şekilde kullanmaktadırlar.

Ülkemiz petrol yatakları bakımından yoksul ülkeler arasındadır. Bu acımasız paylaşım savaşında bir piyon olarak kullanılan ülkemizin stratejik konumu ve potansiyeli ülkemiz üzerine oynanan oyunların başlıca nedeni olmaktadır.

Ülkemizin demokratikleşmesi ve sanayileşmesi uluslararası tekellerin ve emperyalistlerin planları arasında yer alması bir yana bu iki temel unsurun gerçekleşmemesi için büyük çabalar harcanmaktadır. Dışarıda Türkiye-Yunanistan ve Kıbrıs sorunu, güney komşularımızla su sorunu, İran'la hem Amerika'nın bize biçtiği rol, hem de İran'ın kendi rejimini yaygınlaştırma amacına uygun olarak ülkemiz üzerindeki planları Türkiye-İran sorununu gündeme getirmektedir.

Tüm bu gelişmeler ülkemizdeki kafatasçı milliyetçiliği körüklemekte, sorunlar yalnızca Türk insanının sorunu gibi algılanmakta dolayısıyla emperyalistlerin planladıkları olaylar gerçekleşmektedir.

Yurt içinde ise aynı amaca hizmet eden senaryolar oynanmaktadır. Türkiye'nin misak-ı milli ile belirlenmiş sınırları içinde yaşayanlar arasında çıkarılan sorunlar hep aynı amaca hizmet etmektedir. Türkiye'nin doğusu ile batısı farklı yasalarla yönetilmektedir. Yakın bir süreçte bu farklılığın kaldırılması amaçlanmakla birlikte, yeni çözüm doğudaki yönetim şeklinin batıya da taşınmasından farklı bir şey değildir. Doğu ile batı insanı, Türk ile Kürt birbirine düşman edilmeye çalışılmaktadır. Futbol maçları gibi sportif ve her türlü sosyal olaylarda provakatörlerin başlattığı bir düşmanlık körüklenmektedir.

Zaman zaman körüklenen ve Sivas'ta olduğu gibi katliamlara kadar varabilen mezhepçilik ve gericilik ülkemiz insanı için tehlike oluşturmaktadır.

Çocuklarını işkencehanelerde kaybeden analar ile çocuklarını askerde kaybeden analar birbirleriyle karşı karşıya getirilmektedir.

Türke Türkten başka dost yok anlayışının yaygınlaştırıldığı, şeriat için cihat çağlıklarının atıldığı, kardeşin kardeşe düşman edildiği günlerden geçiyoruz. Bu günler kendiliğinden geçmeyecektir. Bizler beklediğimizde hukuk hukuksuzluğa, demokrasi kaba güce, devlet mafyaya teslim olmakta, emperyalizmin sömürsü için uygun ortam hazırlanmaktadır.

Biz yurtseverler, hangi ulustan, hangi ırktan, hangi dinden ve hangi dilden olursa olsun tüm dünya halklarının barış içinde insanca yaşaması için **savaşmalız.**

Tasarruf Teşvik kesintilerinin Ödenmemesi ile ilgili olarak Oda Sekreteri Emin KORAMAZ'ın yaptığı basın açıklaması:

Çalışanlara yönelik baskılar Tasarrufu Teşvik Fonu ile bir kez daha gündeme gelmiştir.

Özal Hükümeti zamanında batık banka ve şirketleri kurtarmak, bütçe açıklarını kapatmak üzere 1988 Mart ayında uygulamaya alınan 3417 sayılı kanun ile çalışanların gelirlerine el koymanın yeni bir formülasyonu kanunlaştırılmıştır Devlet tahvillerinde ve bankalarda uygulanan faiz oranlarının yıllık %100'ü bulunduğu koşullarda çalışanların Tasarrufu Teşvik fonlarına ilişkin 1988 Mart-1996 Temmuz tarihleri arasında 8 yıllık faiz oranı 213.75'dir.

Refahiyol Hükümeti de Tasarrufu Teşvik Fonunun geri ödemelerinde aynı hak gaspı anlayışıyla konuya yaklaşmış bununla da yetinmeyip 13 Eylül 1996 günü saat 12.30 da SSK işhanı önünde yapılan kamu çalışanların basın açıklamasında polis köpekleriyle çalışanlara saldırmıştır.

Makina Mühendisleri Odası olarak hak gaspını, baskı ve şiddeti kınıyor, çalışanların taleplerini destekliyor, Erbakan-Çiller ikilisinin kendi paralarına gösterdiği duyarlılığı çalışanların paralarına da göstermesini talep ediyoruz.

SÜT İÇİN İNEĞİ KESMEK

Yusuf TOPAL

Otomotiv sektörünün son dönemde en çok konuştuğu konu "bedelsiz ithalat" konusudur. Refahiyol hükümetinin kaynak sıkıntısı nedeniyle gündeme getirdiği bu konunun arkasındaki nedenleri iyi irdelemek gerekiyor.

Söz konusu tasarı ile sadece otomobil değil birçok tekstil makinası da ithal edilebilecek. Yıllarca eski makinaların Türkiye'ye girişine karşı çıkanlar, ülkenin sanayileşmesini engelleyen vatan hainleri olarak gösterilmişlerdi. Özellikle işadamları "*parasını biz veriyoruz. Kazanmayacağımız şeye para yatırmıyoruz. Bu makinalarla bir çok insan istihdam edilecek*" sözleri ile ülkeye birçok eski makina soktular. Geçen zaman içinde yapılanların yanlışlığı anlaşılmış olacak ki şimdi "bedelsiz ithalata" karşı çıkıyorlar. Geldikleri nokta sevindiricidir. 5 Eylül 1996 tarihli Cumhuriyet gazetesinde yer alan haberde Ege Bölgesi Sanayicileri ve İş Adamları Derneği, "*bedelsiz ithalat fikri, süt için ineği, yumurta için tavuğu kesmeye benziyor*" demektedir. Yine TOBB hükümete sunduğu raporda uygulamanın istihdam ve vergi kaybına yolaçacağını belirterek "*bedelsiz ithalattan geri dönüşün de zor olduğunu*" hatırlatmaktadır. TOBB yetkilileri, 1990-91 yıllarında değişik şekillerde gündeme gelen bedelsiz ithalattan sadece permi sahibi olan kişilerin yararlanmadığını, ithal edilen her makinenin yan sanayi ile birlikte yaklaşık 5-6 kişinin iş kaybına sebep olduğunu vurgulamaktadırlar. Sektör yetkilileri, permi ticaretine yol açan ve permi sahibinden çok bu işin ticaretini yapan kişilerin, çoğunlukla vergisiz kazanç sağladığı bu sistemi savunmanın mümkün olmadığını belirtmektedirler.

Kullanılmış otomobillerin Türkiye'ye girmesi ile belki otomobil fiyatları düşecektir. Ancak Türk otomotivinde üretim azaltılacaktır. Bu ise doğrudan yan sanayiye etkileyecektir. Sonuçta bu sektörde çalışan birçok kişi işsizlik ile karşı karşıya kalacaktır. Nitekim bazı firmalar kısa süreli de olsa üretime ara vermeye başlamışlardır. Bu kısa duruşlar bir süre sonra işçi çıkarmalarına kadar varacaktır.

Eski otomobillerin ülkemize girmesi tüketicileri de olumsuz etkileyecektir. Bunlar zaten ikinci el olduğu için servis ve yedek parça sorunları yaşanacaktır. Tüketici ucuz otomobil sahibi olmayı beklerken mağdur olacaktır. Ayrıca tüketici hakkını da arayamayacaktır.

Bedelsiz ithalat ile birçok tekstil makinası da ülkeye girebilecektir. Eski tekstil makinasının ülkeye girişi geçmişte oldukça fazla olmuştur. Ancak az da olsa bazı sanayicilerimiz konunun önemini anlayarak tavır koyma yolundadır. Son olarak Gaziantep Sanayi Odasının bir yönetim kurulu üyesinin basın aracılığı ile herkesi eski makinaların ülkeye girişine karşı mücadele etmeye çağırması çarpıcı bir gelişmedir.

Eski makinalarla dünya ile rekabet edemeyiz. Diğer ülkelerin eski teknolojilerini ithal ederek ülkemizi makina çöplüğüne dönüştürmemeliyiz. Kendi teknolojimizi üretmek oluşturmak yönünde adımlar atmalıyız.

Ulusal Sanayimiz'i "bedelsiz ithalat'ı" getirerek mağdur etmek yerine daha çok destek olup yönlendirmemiz gerekir.

Yöneticilerimiz Ulusal Sanayiye desteği; KİT'leri özelleştirmek ve belli bir azınlığa trilyonlarca kredi vermek olarak görüyorlar. Oysa kurtuluş, rant ekonomisine dayalı politikaları bırakıp üretime destek olmaktan geçiyor.

Gaziantep "teknokent" olmalı*

Erdoğan KUTLU Makina Mühendisi

Ekonomimize yapmış olduğu katkıları yanında daima ilkleri başararak örnek olan Gaziantep ilimizin artık yüksek teknoloji üretimi yapan ve bu projeleri finanse edebilen bir teknokent olabilmesi hepimizin ortak dileğidir.

Gaziantep ilimizin finans+teknoloji yönünden güçlü bir merkez haline gelebilmesi için Gaziantep'li sanayici ve işadamları tarafından:

Yatırım ve kredi amaçlı bir ihtisas bankasının (teknobank) kurulması,

Gaziantep Özel Teknik Üniversitesi ile Uluslararası Bilim ve Teknoloji AR-GE'lerinin kurulması ve teknoparkların oluşturulması,

Yüksek teknoloji ihtiva eden ürünlerin üretilmesi için gerekli tesislerin kurulması gerekmektedir.

BANKANIN (GAZİANTEP TEKNOBANK) KURULMASI

Finans+teknoloji yönünden güçlü ülkelerin (Japonya, İsveç, ABD, Kanada, İsviçre ...vb. gibi) Uluslararası Bankaları ile müşterek "International Consortium Bank" kurularak gerçekleştirilebilir.

"İhtisas Bankası" konumunda olacak bu banka sadece yüksek teknoloji (high-tech.) ihtiva eden üretim tesislerinin yatırımını koordine edecek ve finans ihtiyacını en düşük maliyetle kendi kaynaklarından ve Euro-pazarlarından Euro-kredi veya Euro-tahvil ihracı ile temin edebilecektir.

Kredi taleplerinde teknobank; yurtiçindeki ve dışındaki finans pazarlarına yönetici banka (lead-manager) olarak çıkacak ve krediye ortak "co-manager"leri bularak bir "consortium" oluşturacak ve en düşük maliyete krediyi temin edebilecektir.

Ayrıca hisse senetleri ve tahvil ihraçları ile halka ve Euro-tahvil ihraçları ile de Euro-pazarlara açılacaktır.

TEKNOPARKLARIN OLUŞTURULMASI

"Gaziantep Yüksek Teknoloji Vakfı" kurularak gerçekleştirilebilir. Vakıf bünyesinde;

a) Gaziantep Özel Teknik Üniversitesi ile

b) Uluslararası Bilim ve Teknoloji AR-GE'leri kurularak teknoparklar oluşturulabilir.

Üniversitenin bünyesinde, gelişen teknolojilerin beraberinde getirdikleri ve meslek dalları ile meslek yüksek okulları (teknisyenlik) bulunmalıdır. Bunlar; Bilgisayar Mühendisliği ve Teknisyenliği, Robot Mühendisliği ve Teknisyenliği, Laser Mühendisliği ve Teknisyenliği, Nükleer (Tıp) Mühendisliği ve Teknisyenliği, Nükleer(End.) Mühendisliği ve Teknisyenliği, Uzay Mühendisliği ve Teknisyenliği, Uydu Mühendisliği ve Teknisyenliği,

Tekstil Mühendisliği ve Teknisyenliği, Işım/Işık Mühendisliği ve Teknisyenliği, Genetik Mühendisliği ve Teknisyenliği, Optik Mühendisliği ve Teknisyenliği, Tomografi ve Finans Mühendisliği'dir.

YÜKSEK TEKNOLOJİ İHTİVA EDEN ÜRÜNLERİN ÜRETİMİ

AR-GE'lerde geliştirilecek ve teknobank tarafından kredilendirilecek "yüksek teknoloji ihtiva eden projelere" örnek olarak;

- Bilgisayar cihazları
- Micro-chip
- Fiber optik kabloları
- Elektronik cihazlar
- Robot (endüstri) cihazları
- Bilgisayar kumandalı tekstil robotu
- Optik cihazlar
- Tıbbi cihazlar
- Laser cihazları
- Robot (Tıbbi) cihazları
- Süper iletkenler
- Güneş pili
- Güneş enerji santralleri
- Savunma silahları ve araçları (tank, top, Vb gibi)

•Akıllı füzeler
•Araştırma ve haberleşme uyduları vb. gibi projeler gösterilebilir.

Tesislerin kurulacağı bölge: Bilgi teknolojisini üretimlerinin yapıldığı silikon vadilerinde uygulanan "özel statüde bir serbest bölge olmalı ve alt yapıları için gerekli krediler bütün projenin bir parçası olarak kabul edilip finansı teknobank tarafından temin edilmelidir.

ALTYAPI PROJELERİ

Tesislere doğalgaz getirilmesi ve doğalgaza dayalı enerji santrallerinin kurulması projesi.

"Yumurtalık'ta kurulacak doğalgaz deniz terminali+işletme tesisleri ile İskenderun, Gaziantep, K.Maraş, çevre il, ilçe ve sanayilerin enerji ihtiyaçları karşılanabilir.

Fırat Nehri'nden boru hatları ile su getirilmesi projesi,

Limanlara süper hızlı trenlerle (330 km/h) ulaşılabilmesi için demiryollarının yenilenmesi projeleri (İskenderun, İzmir ve Samsun limanlarına).

Otoyollara bağlantı projeleri,

Tesislerin bulunduğu bölgeye havaalanı, tesislere Helikopter ve Gaziantep ilimize uluslararası havalimanı projeleri,

Uluslararası finans ve teknoloji merkezi ile fuar projeleri,

Tesislerin çevre kirliliğine sebep olmasını önleyecek projeleri üretecek çevre teknoloji enstitüsü projesi...vb. gibi projelerdir.

Benzer proje Konya Ovası'nda gerçekleştirilebilir ve gelecekte Konya ve Gaziantep illerimiz önemli birer teknokent olabilir.

* 23 Eylül Tarihli Dünya Gazetesinden alınmıştır.

KAZANCI KURSU VERİLDİ

02-13 Eylül 1996 tarihleri arasında Kahramanmaraş İl Temsilciliğinde 4.Dönem Sanayi Kazanları İşletmecisi yetiştirme kursu düzenlendi. 16 kişinin katıldığı, 2 haftalık kurs sonunda başarılı olan kursiyerlere belgeleri verildi.

Kurs öğreticiliği Yusuf TOPAL ve Teknik Görevli Mehmet TÜMAY tarafından yapılmıştır.

UNESCO KAHRAMANMARAŞ'TA

UNESCO'nun (Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu) 50. Yılı bir hafta süren etkinliklerle Kahramanmaraş'ta kutlandı.

UNESCO Türkiye'nin Milli Komisyonu Başkan Vekili İlber OLTAYLI 2.Dünya Savaşından sonra kurulan UNESCO'nun eğitim, bilim ve kültür kurumunun Dünyadaki cehaleti ortadan kaldırarak uygarlığın, bilim ve kültürün gelişmesine hizmet ettiğini kaydetti. Sütçü İmam Üniversitesi Rektörü Osman TEKİNEL de kuruluşu tanıtıcı konuşmasında, 186 üye devleti çevresinde toplayan kurumun ana sözleşmesinden örnekler verdi. Prof. Dr. Tekinel, "Savaşlar insanların kafalarında başladığından, barışın korunması insanların kafalarına yerleştirilmelidir. İşte UNESCO'nun ana amacı uluslararası entelektüel bir işbirliği ile barışı sağlayıp korumaktır." diye konuştu.

**İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ
KONULU SEMİNER YAPILDI**

TMMOB Makina Mühendisleri Odası Gaziantep Şubesi Kahramanmaraş İl Temsilciliği tarafından düzenlenen işçi sağlığı ve iş güvenliği konulu seminer ,22 Kasım 1996, Kahramanmaraş Çıraklık Eğitim Merkezi toplantı salonunda yapıldı.

Seminerde iş kazalarının ve meslek hastalıklarının genel nedenleri, alınacak güvenlik önlemleri ile inşaat, elektrik, kaynak, kazan, bilgisayar ve gürültü konusunda karşılaşılan sağlık ve güvenlik sorunlarına ilişkin bilgiler verildi. Seminer boyunca konuşmacılar: Ülkemiz açısından işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunun önemini vurgulayarak, sağlıklı ve güvenli iş yerleri oluşturulması amacıyla yapılması gerekli tıbbi ve teknik çalışmalarını anlattılar.

Seminerin ilk bölümünde SSK Hastanesi eski Baştabibi Dr.Halit İLHAN sağlık konusundaki sorunları ile çözüm önerileri konularındaki görüşlerini açıkladı. İş kazası çokluğu bakımından ülkemizin Avrupada birinci sırada ,Dünyada ise ikinci sırada yer aldığını vurgulayarak konuya gereken önemin verilmediğini belirtti.

**İŞ MAKİNALARI OPERATÖRÜ
YETİŞTİRME KURSU VERİLDİ**

02-18 Aralık 1996 tarihleri arasında Kahramanmaraş İl Temsilciliğinde 2.Dönem iş makinaları operatörü yetiştirme kursu düzenlendi.

Kurs öğreticiliği; Kahramanmaraş İl Temsilciliği Teknik Görevlisi Mehmet TÜMAY tarafından yapılmıştır. Kurs sonunda başarılı olan kursiyerlere belgeleri verilmiştir.

17 Ağustos 1996 tarihinde Mersin'de yapılan III.GYPEK (Genel Yayın Planlama Eşgüdüm Komisyonu) toplantısına Ankara Şubeden Melih Şahin ve Gülçin Erşen, Genel Merkezden Nilgün Karaküçük, İçel Şubeden Yusuf Öztunç, Durali Kocabağ, Tarık Tan , Mustafa Alçal ve Fatih Yıldırım , Diyarbakır Şubeden Hasan Esen, Bursa Şubeden Aysun Tunç Önal, Eskişehir Şubeden Alper Sürücü, Adana Şubeden Hasan Damışman, Edirne Şubeden Naime Sertakan, Denizli Şubeden Erdoğan Kiriş, Kayseri Şubeden İbrahim Boz ve Şubemizden A.İhsan Kutlar katılmışlardır. II.Toplantı ile ilgili bilgilendirmenin yapıldığı toplantıda alınan kararlar şunlardır:

KARAR NO:1

Oda yayın envanteri çıkarılması amacına yönelik Şube arşivlerinde bulunan Oda yayınlarının ve Şubelerin abone olduğu yabancı süreli yayınların listesinin istenmesine karar verildi.

KARAR NO:2

Mühendis ve Makina Dergisi'nde yayınlanan makalelerin değerlendirilmesini yapan uzmanlarla ilgili verilerin güncelliğini yitirdiği vurgulandı. Bu listenin güncelleştirilmesi için Şubeler bazında çalışma yapılmasına, daha sonra bu bilgilerin Genel Merkez'de derlenerek bütün Şubelere gönderilmesine karar verildi.

KARAR NO:3

Mühendis ve Makina Dergisi'nin gönderim biçimi hakkında Oda Yönetim Kurulu'nun 2.7.1996 tarihinde almış olduğu 224 no'lu kararlarla ilgili karar verildi. Aynı kararda, OYK'nın GYPEK'te tartışılmasını istediği uzun dönemde düşük tirajlı mesleki uzmanlık dergilerine yönelme konusu görüşüldü. Kalite, Otomotiv-Kaynak-Çevre-İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği-Enerji v.b. konularda uzmanlık alanına yönelik dergi çıkarılması için Şubelerin sorumlu olabilecekleri konularda görüş ve önerilerinin istenmesine karar verildi.

KARAR NO:4

Mühendis ve Makina Dergisi'nin gönderi için Şube aktif üye ve protokol listesinin Merkez'e gönderilmesinin istenmesine karar verildi.

KARAR NO:5

Kasım ayı içinde bir hafta sonu yapılması planlanan panelin konusunun, "Ülkemizdeki Teknik Yayıncılığın Sorunları" olmasına; tarih, yer, zamanın GYPEK sekreteryası tarafından belirlenmesine ve katılacak kişilerle görüşmelerin yine aynı Sekreteryaya tarafından yapılmasına ve Şubelere bildirilmesine karar verildi.

KARAR NO:6

Oda süreli yayınlarının 1997 yıllık yayın planı ile ilgili Şube görüşlerinin istenilmesine ve Şubelerin koyabileceği her türlü katkının (Herhangi bir sayının çıkarılması sorumluluğu, yazı desteği, reklam desteği, v.s.) Merkeze bildirilmesine karar verildi .

KARAR NO:7

Odamız içinde kitap yayını ile ilgili iletişim ve teknik işlemlerin GYPEK platformu tarafından yürütülmesine ,gerekğinde bir alt komisyon oluşturulmasına karar verildi .

KARAR NO :8

Şubeler tarafından yayınlanan bültenlerin "Şube Bülteni Yayına Hazırlama Esasları"na uyup uymadığının Nilgün Karaküçük tarafından incelenmesine ve bununla ilgili raporun bir sonraki GYPEK toplantısında görüşülmesine karar verildi .

KARAR NO :9

Bu tarihe kadar yapılmış hiç bir GYPEK toplantısına mazeret bildirmeksizin katılmayan Samsun, Trabzon ve Zonguldak Şubelerinin uyarılmasına karar verildi .

KARAR NO :10

IV.GYPEK toplantısının 19 Ekim 1996 tarihinde Konya Şube'de yapılmasına karar verildi.

19.10.1996 tarihinde IV GYPEK toplantısı Konya Şube' de yapıldı. Gaziantep Şube adına A. İhsan KUTLAR katıldı.

TOPLANTI SONUCU:

1. Uzmanlık dergilerinin çıkarılabileceği ancak bunlarla birlikte Mühendis ve Makina Dergisi'nin de mutlaka çıkarılması gerektiği vurgulandı.Uzmanlık dergilerine yönelik olarak önce bir anket yapılması gerektiği belirtildi.
2. Merkezi bir anket hazırlanmasına ve bu anketin Şube bültenlerinde yayımlanmasına karar verildi.
3. Mühendis ve Makina Dergisi'nin 40. yayını nedeniyle derginin ilk sayının aynen basılmasına karar verildi.
4. Mühendis ve Makina Dergisi'nin tirajının belirlenmesine yönelik olarak Şube aktif üye ve protokol listelerinin Merkez'e gönderilmesine karar verildi.
5. Mühendis ve Makina Dergisi'nin 1997 yayın planı ile ilgili çizelgenin görüşler doğrultusunda düzeltilerek Şubelere gönderilmesine karar verildi.
6. V.GYPEK toplantısının 40 Ocak 1997 tarihinde Zonguldak Şube'de yapılmasına karar verildi.

TAŞKÖMÜRÜ RAPORU

SUNUŞ

Zonguldak Taşkömürü Havzası uzun yıllar ülke madenciliğinin merkezi olmuştur. Havzada gerçekleştirilen üretim sanayinin gelişip güçlenmesinde, enerji elde edilmesinde ve istihdam sağlamada ekonomiye önemli katkıları olmuştur.

Bütün bu özellikleri Zonguldak Taşkömürü Havzası'na ithal ikameci kalkınma sürecinde, 1980'lere kadar ekonomik anlamda önemli bir işlev kazandırmıştır. Bu süreçte de Havza'nın sorunları bulunmakta idi. Bunların başlıcaları ise, işletmeye politik müdahaleler, aşırı istihdam, teknolojiyi yenilemek için gerekli yatırımların ihmal edilmesi, vb. gibi sorunlardı. Ancak, sorunlar hiç bir zaman ekonominin dışında değerlendirilmiyor ve çözüm bulunamayacağı kabul edilmiyordu.

1974 Dünya Petrol Krizi'nden sonra ise, krizi aşmaya ve sistemi yeniden yapılandırmaya yönelik olarak Dünya'da ve Türkiye'de yeni arayışlar gündeme gelmiştir. Bu arayışlar sonucunda, 24 Ocak 1980 Kararları ile Türkiye'de ithal ikameci kalkınma modeli terkedilmiş, yenisığ anlayışlara dayalı olarak "serbest piyasa ekonomisi" uygulamalarına girilmiştir.

Özelleştirme yeni yaklaşımların en önemli uygulama aracı olarak kabul edilmiş ve böylece Zonguldak Taşkömürü Havzası'nın da kaderi değişmeye başlamıştır. Artık, Havza'daki sorunlar ekonomik değerlendirmelerin dışında, ideolojik olarak değerlendirmeye başlanmıştır. Kasım 1993'te gerçekleştirilen 2. Madencilik Şurası'nda, "Madencilikte Özelleştirme" konusunda hazırlanan raporda yer alan "KİT'lerin özelleştirilmesi kamu hazinesine gelir sağlamak için bir araç olmamalı, tersine başlı başına amaç olmalıdır." biçimindeki ifade bu yaklaşımların tipik bir örneğini oluşturmaktadır. Diğer yandan 5 Nisan 1994'te Hükümet tarafından açıklanan "Ekonomik Önlemler Uygulama Planı"nda Türkiye Taşkömürü Kurumu'na yönelik yapılan değerlendirmede "özel sektör tarafından talep olmadığı takdirde, bazı ocakların üretimleri yıl sonunda durdurulacaktır." denilerek özelleştirmenin de ötesine geçilmiş, kapatmalar gündeme gelmiştir.

Bütün bu değerlendirme, uygulamalar ekonomi ile, bilim ile ne derece uyumludur? İşte TMMOB uzun yıllardır ülke gündemini işgal eden bu soruna ekonominin, bilimin

penceresinden bakarak değerlendirmeyi toplumsal sorumluluğunun bir gereği olarak görmüştür. Önemli sayıda üyesinin bu sektörde yer alması yanında en fazla bilgiye sahip olması, böyle bir değerlendirme yapmasını sorumluluk olmanın ötesinde bir zorunluluk durumuna getirmiştir. Hazırlanan bu raporun, sorunun doğrudan tarafları için olduğu kadar, ilgi duyanlar için de önemli bir başvuru kaynağı olacağına inanıyoruz

GİRİŞ

KİT'lerin "özelleştirilmesi" ya da "tasfiye", 1974'deki "petrol şoku" ile iyice yoğunlaşan ekonomik krizin aşılması ve kamu açıklarının kapatılması amacıyla ortaya atılmış, bir yöntemdir. 1929 ekonomik krizinden çıkış için devletçiliği ön plana çıkaran kapitalist sistem, günümüzdeki darboğazın özelleştirme ile aşılabileceğini iddia etmektedir.

Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerde yıllardır uygulanan ithal ikameci politikaların oluşturduğu yoğun dış borç baskısı, IMF ve IBRD gibi uluslararası merkezlerle teslimiyeti gerektirmiş ve bu kuruluşların yazdığı ekonomik reçeteler uygulamaya konulmuştur. Dünya'da 1980, ülkemizde ise 1986'dan itibaren hızlanan "özelleştirme-kapatma-tasfiye" uygulamalarının gelişmiş ülkeler ile gelişmekte olan ülkelerde farklı sonuçlar doğuracağı kuşkusuzdur. Kamu açıklarını kapatmanın yolu olarak sunulan bu uygulamaların "beklenen yarar"ı sağladığı konusunda ciddi kaygılar vardır. Örneğin, 1986-93 arasında ülkemizdeki özelleştirmeden elde edilen 2.465M\$ gelire karşılık 2.404 M\$ harcama yapılmıştır.

"Özelleştirme-kapatma-tasfiye" kapsamında bulunan Zonguldak Taşkömürü Havzası'nda üretim yapılmasını savunmak, yıllardır sürdürülen yoğun propagandalarla "kahramanlık"tan "vatan hainliği"ne indirgenmiştir. Havza'daki darboğazın aşılmasının tek yolu, üretim ölçeklerinin büyütülmesini hedeflemektir. Bunun için de Havza'ya rasyonel işletmecilik kuralları egemen olmalıdır.

Bu çalışmada, Havza'nın genel değerlendirmesi yapıldıktan sonra ulaşılabilecek üretim hedefleri irdelenecektir.

ZONGULDAK TAŞKÖMÜRÜ HAVZASININ JEOLJİSİ

Zonguldak Taşkömürü Havzası jeolojik yapısının çok karmaşık olması, çoğu sektörlere kömür katmanlarının deniz altına dal-

ması ve genellikle su taşıma kapasitesi yüksek formasyonların altında yer almasının yanı sıra damarların gaz birikimine ve yangına elverişli olması nedeniyle dünyada taşkömürü madenciliğinin zor koşullarda yürütüldüğü havzaların başında gelmektedir.

Ülkemizin tek taşkömürü işletilen bu havzası, 115 KM²'si karada ve 2200 KM²'si denizde olmak üzere toplam 13 350 KM²'lik bir alanı kapsar. Kömür içeren birimler karbonifer devrinde çökelmiş, Hersinyen-Alpin dağoluşum hareketlerinin etkisiyle kırık ve kıvrımlı bir yapı kazanmıştır. Havzada yoğun olan bu tektonik olaylar sonucunda kömür içeren formasyonlar birbirinden kopuk birimler halini almıştır. Havzada 46 adet kömür seviyesinin varlığı bilinmektedir. Bunlardan 24 damar, +284 ve -560 katları arasında işletilmektedir. Kömür damarları mercik biçiminde olup kısa mesafeler içinde incelerek sona ermektedir. İşletilen en kalın damar 18 metredir ve eğimleri 0-90 derece arasında değişmektedir. Bu jeolojik yapı işletmecilikte önemli sorunlar yaratmaktadır.

Kömür damarları, bölgede, alttan üste doğru sırasıyla, Alacağzı, Kozlu ve Karadon formasyonlarında görülür. Bu formasyonlar, konglomera, kumtaşı, silttaşı, kiltası ve kömür ardalanmasında oluşur. Alacağzı Formasyonu'nda Kozlu yöresinde 5 adet işletilebilir, Tarlaağzı yöresinde 13 adet işletilebilir ve Amasra yöresinde 4 adet işletilen damar mevcuttur.

Havzada 1935 yılından bu yana yapılan araştırma ve geliştirme çalışmaları sırasında taşkömürüne yönelik jeolojik ve jeofizik etüdlerin yanında, 431 lokasyonda toplam 306 bin metre sondaj yapılmıştır. Sondaj derinlikleri 200-2000 m. arasında değişmektedir. Bu çalışmalar sonucunda Havzada 1.37 milyar ton taşkömürü rezervi belirlenmiştir.

Ocaklarda uygulanan uzun ayak üretim yönetiminde ayak ve tabanların açılması sırasında damarda bir süreksizlikle karşılaşılması üretimi düşürmekte, zaman ve para açısından kayıplara yol açmaktadır. Bu olumsuzlukları ortadan kaldırabilmek için ayakların ilerleme yönü seçilmeden önce, yeraltının jeolojik yapısı ve damarların uzanımı iyice bilinerek işletme planlaması yapılmalıdır. Havzanın büyüklüğü dikkate alındığında, 30 km'ye bir sondaj ortalamasıyla bugüne kadar yapılmış sondaj sayısının yetersizliği açıkça görülmektedir. Ocaklarda üretimin gerçekçi ve sağlıklı bir biçimde artırılabilmesi ve yapı-

lacak yatırımlara yön verilebilmesi için işletmelerin yer aldığı kesimlerin yeraltı jeolojisi ortaya çıkarılmalıdır. Bu amaçla, mevcut bilgilerin yetersizliği gözönüne alınarak, TTK ve MTA arasında işbirliğine gidilerek hazırlanan, ancak uygulanmaya konulmamış olan Master Arama Projesi'nde 143 lokasyonda toplam 156.450 m rezerv sondajı ve işletme sahalarının jeolojik haritalarının revizyonu öngörülmüştür. Zonguldak Kömür Havzası'nın doğusunda Çakraz-Gegendere'de TPAO'nun yaptığı bir sondajda, 13-14 adet ekonomik kömür damarına sahip bir Karbonifer istifi kesilmiştir. Bu sondaj karotlu olmadığından kömürün niteliği hakkında kesin bilgiler mevcut değildir. Havzanın bu kesimindeki çok kırıklı yapının doğuya doğru daha sakin bir jeolojik ortama geçebileceği düşüncesiyle bu bölge incelenmeli ve kömür varlığı sondajlarla belirlenmelidir.

TASHKÖMÜRÜNÜN GELECEĞİ VE TÜRKİYE'NİN TASHKÖMÜRÜ POLİTİKASI

TTK'nın, 80'lerde başlayan saldırılarla, kamuoyunda yıpratılması "1 verip 7" alan kurum konumuna düşürülmesi, taşkömürünün "stratejik olma" özelliğini örtbas etmiştir. Taşkömürünün stratejik özelliğini aşağıdaki iki ayrı başlık kapsamında irdelemek gerekir.

1-Demir - Çelik Alt sektörü ve Taşkömürü

Koklaşabilir taşkömürü, demir-çelik alt sektörünün temel girdilerindendir. Bugün 1 t çelik üretimi için 0.5 t kok kullanıldığı bilinmektedir. Bu miktar azalabilir, ancak sıfırlanması olanaksızdır.

Dünyadaki (ABD ve BDT hakkında bilgi yok) üretilebilir taşkömürü rezervlerinin sadece %17'si koklaşabilir özellikte iken, ülkemizdeki taşkömürü rezervlerinin %70'i koklaşabilir niteliktedir. Dünya üzerinde çok az sayıda kömür, istenen özelliklerde yüksek fırın koku üretimi için gerekli olan özelliklere sahiptir. Zonguldak Havzası'nın taşkömürleri özellikle gerektiği gibi yıkanarak kül miktarının düşürülmesi durumunda, aranan koklaşma özelliklerine tek başına sahip olan sayılı kömürlerden biridir.

2-Enerji Sektörü ve Taşkömürü

1990 verileriyle, Dünya'da bilinen **üretilebilir petrol rezervlerinin statik ömrü 0.4 yüzyıl, doğalgaz rezervlerinin ömrü 0.6 yüzyıl ve uranyumunkiler de 0.9 yüzyıldır; dünya taşkömürü rezervlerinin statik ömrü ise aynı verilerle 1.6 yüzyıldır.**

G.Afrika C., ayakyakıt gereksinmesinin %75'ini, sıvılaştırma yöntemiyle kömürden türettiği petrolden karşılamaktadır. **Dünya petrol rezervlerinin sınırlı oluşu, çok uzak olmayan bir gelecekte, sentetik akaryakıt üretimi için taşkömürüne yönelmeyi zorunlu kılacaktır.**

Bu veriler, gelecekte enerji sektörü için taşkömürünün önemli bir kaynak olacağını göstermektedir.

YATIRIM, ÜRETİM VE DESTEKLEME POLİTİKALARI

Gelecek yüzyılda tüm sektörler için taşkömürünün önemi artacaktır. Bu nedenle, taşkömürü politikaları uzun vadeli düşünülmalıdır. Oysa ki, ülkemizin sağlıklı bir taşkömürü politikası yoktur. Sermaye birikiminin olmadığı Cumhuriyet'in ilk yıllarında, sanayileşmenin motorunu oluşturan KİT'lerde uygulanan politikalar çerçevesinde, taşkömürü de diğer sektörleri destekleyen bir işlev üstlenmiştir.

Yıllardır diğer sektörlerle kaynak aktarmasına karşın, Havza'ya yenileme ve geliştirme olanağı sağlanacak yeterli yatırımlar yapılamadığı gibi, kamu yatırımları içindeki payı da, giderek azalmıştır.

Tüm sektörleri etkileyen ekonomik krizler ile IMF ve IBRD kaynaklı dayatmacı ekonomi politikalarının oluşturduğu ortamda, Havza'ya ticari zihniyete endeksli bakış egemen olmuştur. Böylece bu politikalar, üretim toplumunun tüketim toplumuna dönüşmesi ile sanayileşmenin yerini hizmet ve ticaret sektörlerinin almasını getirmiş ve her alanda olduğu gibi taşkömüründe de dışa bağımlılığı artırmıştır. Nitekim, taşkömürü üretimimiz azalırken 1992'de 4,6; 1993'te 6,5 Mt dışalım yapılmıştır. Olayın sosyal-ulusal boyutları, uluslararası dengeler ve uzun vadeli ülke çıkarları göz ardı edilerek "politika" belirlenmesi son derece yanlıştır. Bu nedenle, yapılması gereken ilk iş Havza'ya bakışı değiştirmek olmalıdır. Ne pahasına olursa olsun üretim yapmayı savunmak, kuşkusuz ki doğru değildir. Ancak, Havza'yı tasfiye etmek veya özelleştirmek gibi bir yanlışa da düşülmemelidir. Sorunu mülkiyet sorununa indirgememek gerekir. Kaldı ki, ekonomik kriz özel sektör için de geçerlidir ve özel sektör madencilik alanına yatırım yapacak konumda değildir.

Dünya kömür fiyatlarının düşük olması, Havza kömürlerinin rekabet gücünü etkilemektedir. Dışa bağımlı petrol ve doğalgaz ikmali sürecinde yaşananlar unutulmamalıdır. Nitekim, 1974 Petrol Krizi'nden ders alan AT ülkeleri, kömür üretiminde, öz kaynaklarından yararlanmayı temel ilke olarak almışlardır. Ancak üretim maliyetlerini kabul edilebilir bir düzeye çekmek için de "yeniden yapılanmalara gidilmiştir. 1989'da AT ülkelerinin üretim maliyeti 111.-ECU/tKE olmuştur (1 tKE=1 ton kömür eşdeğeri = 7Gcal = 29,3 GJ; 1 ECU = 1.23\$)

AT ülkeleri, kabul edilebilir maliyeti (sübvansibl maliyet, referans fiyat) 80.-ECU/tKE olarak belirlemiştir. Diğer bir deyişle, dünya kömür fiyatları ile 80.-ECU arasındaki farkın sübvansise edilmesi kararlaştırılmıştır. Bu nedenlerle, Havza'da da yapılması gereken, AT ülkelerinin de baz aldığı 80.-ECU/tKE'lik maliyeti yakalayacak "yeniden yapılanma ve iyileştirme" projelerinin hayata geçirilmesidir.

Madencilik faaliyetlerini, işyerleri itibarıyla, üretim, hazırlık, nakliyat, tamir-tarım, kuyu ihraç, elektromekanik, harici nakliyat, demiryolu nakliyatı, lavuar, yükleme, atölyeler, harici yardımcı hizmetler ve idare gibi gruplandırmak mümkündür. Bütünüyle üretimi desteklemek amacıyla oluşturulmuş olan bu sistem, üretim sınırlanmadığı sürece, üretilen miktara bağlı olmaksızın çalışmaktadır. Dolayısıyla bütünün verimi, altyapı olanaklarına, Bağılı olarak artırılabilir. Örneğin kaba bir yaklaşımla, yalnızca çalışılan ayak boylarında sağlanacak %50'lik bir artışla, satılabilir üretim hedefini 4,2-4,3 Mt'a çıkartmak mümkündür. Kaldı ki, başarı ile uygulamaya konulan pnömatik domuzdamı, hidrolik direk, pnömatik kazı vb. teknolojik yenilemeler de gözönüne alınırsa, hedef büyütme olanaklarının genişliği daha da açık bir şekilde görülecektir.

İSTİHDAM POLİTİKALARI

Havza'nın içine düştüğü çıkmazın en önemli nedenlerinden biri, üretim/üretim dışı, işsizlik oranlarının siyasal etkilerle etkisizleştirilmesidir. Genel madencilik kuralları içinde, 3 yeraltı işçisine karşılık 1 yerüstü işçisinin bulunması gerekirken, toplam işçi içerisinde yerüstü işçisine ait olağan %25'lik

oran Havza'da %40'a çıkmıştır.

Yönetim, denetim ve iş disiplinine bağlı olarak değişkenlik gösteren ve resmi kayıtlara girmeyen "iş kayıpları" hesaba katılırsa, istihdamdaki denge-sizliğin daha da büyük olacağı açıktır. Tüm sistem ve birimlerin üretim işçiliği üzerine inşa edilmiş ol-masına karşın ve hemen hemen tüm sanatlarda e-leman fazlalığı varken, üretim işçiliklerinde nok-sanlıklar oluşmuştur. Uygulanan yanlış ücret poli-tikası, çeşitli gerekçe ve yollarla üretim işçiliğinden kaçışı körüklemiştir. Bu bağlamda:

1-Öncelikle, üretken olmayan yeraltı-yerüstü işlerinden üretken işlere geçiş özendirilmeli ve hatta zorlanmalı;

2-İş değişikliği kesin ve katı kurallara bağ-lanmalı;

3-Gruplu çalışma kaldırılmalı;

4-Ücret politikasının tayininde, işgüçlüğü ve iş riskine dayanarak oluşturulacak iş standartla-ri esas alınmalıdır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Havza'nın içinde bulunduğu çıkmazın tek çözüm yolu, 4-5 Mt/yıl kömür üretimine elverişli olan olanaklarıyla ü-retim hedeflerinin yakalanması halinde, 10-20\$/t süb-vansiyon gerekecektir. Bu da dışalma uygulanacak fon-larla karşılanabilecek bir değerdir. Kaldı ki, raporda belirl-tildiği gibi 7,1 t/yevmiye olarak alınan kazımacı veriminin daha yukarıya çekilmesi mümkündür. Bu düzeye çıkıldı-ğında, sübvansiyon oranı daha da düşecektir. Raporda ayrıntılı olarak değinilen çözüm önerileri, aşağıda özetlen-miştir.

1-Üretim programının gerçekçi olması ve işletmenin sağlıklı yönetilebilmesi Havza'daki kömür damarlarının birbiriyle deneştirilebilmesi doğrudan ilişkili olduğundan, sektörlerdeki yeraltı jeolosinin kesin bir biçimde bilinmesi gereklidir. Bu amaçla, eksik bilgileri tamamlamak üzere bir master arama projesi uygulanmalıdır.

2-Kurum'un idari organizasyonu yeniden yapılanmalı ve idari destek birimleri yerine üretim birimleri güçlendirilmelidir.

3-Havza'nın istihdam politikası yeniden düzenlenmeli-dir. Öncelikle, üretken olmayan yeraltı ve yerüstü işler-den, üretken işlere geçiş zorlanmalıdır. İş değişikliği kesin ve katı kurallara bağlanmalıdır. Gruplu çalışma kaldırıl-malıdır. İş gücü ve iş riski, oluşturulacak ücret poli-tikasında esas alınmalı; üretken işler için belirgin iyileştir-meler yapılmalıdır.

4-İşçi sayısını kategorik olarak azaltmanın, iyileştirme olduğu anlayışı süratle terk edilmelidir.

5-En düşük maliyet-en yüksek satış ilkesi esas alın-malı; bu ilkeye uygun olarak çalışacak bir 'Pazarlama ve Satış Birimi' oluşturulmalıdır.

6-Kurum'a kuruluş yasasındaki yetkileri (dışalım da-hil) kullanılmalı; dışalma fon uygulanmalıdır.

7-Çalışanların, örgütleri aracılığıyla temsil edilecekleri bir yönetim yapısı oluşturulmalıdır.

8-Havza'nın yeniden yapılanmasının, Kurum, Üniver-site, Sendika, Oda vb. gibi kuruluşlardan oluşacak bir konsey eliyle yürütülmesi sağlanmalıdır.

9-Havza'nın geleceği tartışılırken, Zonguldak'ın sinai üretim kültürü, kömürün kent ekonomisindeki yeri, öz kaynakların değerlendirilmesi vb. gibi son derece önemli etkenler de gözönüne alınmalıdır. Özetle, TTK 23.000 işçi istihdam eden ve 4-5 Mt/yıl satılabilir kömür üreten bir yapıya ulaşılabilir. Yalnız ekonomik açıdan bakılsa bile

satış politikalarına bağımlı olarak değişen ve 10-20 \$/t olan sübvansiyon, dünya ölçeğinde kabul edilebilir" bir değerdir. Bu nedenle, hedef büyüterek Havza'da üretim sürdürülmelidir.

Özelleştirme sadece bütçe açıklarını kapatmak için yapılmamaktadır. Özelleştirme ile sendikasılaştırma ve taşeronlaşma da iyice yerleştirilmektedir. Özelleştirmenin sonuçlarından birisini daha göstermek açısından maden işkolunda meydana gelen iş kazaları ile ilgili kısa bir değerlendirme yayımlıyoruz.

MADEN İŞKOLUNDA İŞGÜVENLİĞİ

Ölümlerle sonuçlanan iş kazaları açısından, maden iş kolunda -en hafif nitelemeyle-dehşet verici bir durum hüküm sürmekte ve özellikle kömür ocaklarında can güvenliği en temel sorun olarak varlığını sürdürmektedir. Son 11 yılın ortalaması iti-barıyla, iş kazaları ve meslek hastalıkları sonucun-da her hafta 8 kişinin öldüğü maden işkolunda, vakaların % 86'sı kömür ocaklarında, % 8'i taş ocaklarında ve % 6'sı da diğerlerinde gerçekleşmektedir.

Her takvim günü bir madencinin öldüğü kömür ocaklarında ise, 1983-1992 arasındaki 10 yıllık dönemde ölümlü kazaların % 80'i özel sektöre, % 17'si TTK'ya ve % 3'ü de TKİ'ye ait ocaklarda gerçekleşmektedir; oysa ki, ülkemizdeki kömürün % 75'i TKİ, % 13'ü TTK ve % 12'si özel sektör eliyle üretilmektedir. 1983'te 103 ölümlerle sonuçlanan Armutçuk'taki ve 1992'de de 263 madencinin canını alan Kozlu'daki facialar da hesaba katıldığı halde, aynı dönemde ve "ölü sayısı/MT tıvönan" frekan-sı bazında, özel sektörün kömür ocaklarında "Zonguldak Cehennemi"ne göre 5 kat daha fazla kayıp verildiği görülmektedir. Devlet'e beyan edilen rakamlara dayanan özel sektörün üretimleriyle ilgili tıvönan tonaj verileri, ölüm oranı konusunda kamu işletmelerini kat be kat aşmaktadır.

Yeraltı taşkömürü ocaklarında vaki ölümlü ka-zalar açısından, diğer ülkelerle bir kıyaslama ya-pıldığında ise 1988-93 döneminde ve "ölü sayı-sı/MT tıvönan" frekansı bazında, ülkemizdeki ölümlü kazalar, ABD ve Avustralya'nın yeraltı taş-kömürü ocaklarındaki ölümlü kazaları 1200'e; BK'dakileri 700'e; Almanya'dakileri 300'e; Rusya F'dekileri 100'e ve Çin HCDEkileri de 20'ye katla-maktadır.

Bugüne kadar yaşadığımız umarsızlığın gerçek nedeni, "İş güvenliği işçinin, verim de işverenin hak-kadır" diyen devletin açık onayıyla da katmerlenen daha fazla kar dürtüsünden, toplu sözleşmelerde pazarlıkta yetinilmesinden ve denetimde insan ögesinin hiçe sayılmasından başka bir şey de-ğildir.

Kaynak: TMMOB Birlik Haberleri Mart'96

III. ULUSAL TESİSAT MÜHENDİSLİĞİ KONGRESİ VE SERGİSİ HAZIRLIK ÇALIŞMALARI SÜRÜYOR

İzmir Ön Çalışma Grubu'nun, II. Kongre'nin bitiminden bu yana sürdürdüğü çalışmalar sonrasında III. Ulusal Tesisat Mühendisliği Kongresi ve Sergisi'nin Düzenleme Kurulu ilk toplantısını 24 Ağustos 1996 Cumartesi günü İzmir'de gerçekleştirdi.

Mehmet SOĞANCI Başkanlığında toplanan Kurul, III. Ulusal Tesisat Mühendisliği Kongresi ve Sergisi'nin 20-23 Kasım 1997 tarihinde İzmir'de düzenlenmesini Oda Yönetim Kurulunun onayına sunmayı kararlaştırdı.

Odamızın Kongre, Kurultay ve Sempozyum Düzenleme Yönetmeliği'nin 04.01. No'lu maddesi uyarınca Oda Yönetim Kurulu ve Şube Yönetim Kurulları üyelerinden oluşan III. Ulusal Tesisat Mühendisliği Kongresi ve Sergisi Düzenleme Kurulu ilk toplantısını 24.08.1996 Cumartesi günü İzmir'de gerçekleştirdi. Mehmet SOĞANCI (MMO Başkanı), Meftun GÜRDALLAR (İstanbul Şubesi), İsmet ERDOĞAN (Ankara Şubesi), Kazım UMDULAR (İzmir Şubesi), Hakan BULGUN (İzmir Şubesi), Yusuf TEK (Adana Şubesi), Ünal ÖZMURAL (Kocaeli Şubesi), Uğurhan KARCILI (Denizli Şubesi), A.İhsan KUTLAR (Gaziantep Şubesi) ve A.Erdal ARSLAN'ın (Edirne Şubesi) Şube temsilcileri olarak katıldıkları toplantıda III. Ulusal Tesisat Mühendisliği Kongresi ve Sergisi hakkında 9 madde görüşülerek benimsendi ve bu maddelerin Oda Yönetim Kurulu'nun onayına sunulmasına karar verildi.

Buna göre III. Ulusal Tesisat Mühendisliği Kongresi ve Sergisinin 20-23 Kasım 1997 tarihlerinde İzmir'de Büyük Efes Oteli'nde düzenlenmesi kararlaştırıldı. Kongrede ele alınacak konuların;

1. Tesisat Mühendisliğinde projelendirme ve uygulama sorunları-yasal mevzuat,
2. Profesyonel Tesisat Mühendisliği-Tesisat Mühendisliği Eğitimi-Akreditasyon ve Mesleki Denetim,
3. Tesisat Mühendisliğinde enerji yönetimi olarak üç ana başlıkta yoğunlaşması benimsendi.
4. Ayrıca, I. ve II. Kongrede karşılığı bulunmayan 30 bildiri konusunun, bu Kongrede ele alınması, çağdaş bilgi ve teknolojinin etkin şekilde Kongre platformuna taşınması amacıyla çalışmalar yapılması benimsendi. Bu doğrultuda Şubelerden ve Danışma Kurulu Üyelerinden alınacak önerilerle bildiri portföyünün en geniş kapsama ulaşması hedeflendi. İzmir Şubesi'nin Kongre Yürütme Kurulu için önerdiği Nuray BOZOKALFA, Muhammed ELTEZ, Erol ERTAŞ, Özden ERTÖZ, Hüseyin GÜNER-HAN, Ali GÜNGÖR, Arif HEPBAŞLI, Zafer İLKEN, Oğuz İNCEOĞLU, Ener PELİN ve Melih YALÇIN'dan oluşan liste kabul edilirken İzmir

Şubesinin Danışmanlar Kurulu ile ilgili hazırladığı 176 kişilik öneri listesine, İstanbul, Gaziantep, Kocaeli ve Edirne Şube Temsilcileri isim önerilerinde bulundular. Düzenleme Kurulu, Danışmanlar Kurulu'nun yeni önerilen isimlerle birlikte diğer Şubelerin önerilerinin de alınmasına ve oluşan listenin Oda Yönetim Kurulu'nun onayına sunulmasına karar verdi. İzmir Şubesinin Danışmanlar Kurulu ile ilgili öneri listesi, ilk iki Kongre'de görev alan Danışmanlar Kurulu üyeleri, bu Kongrelere Panelist, Oturum Başkanı veya bildiri sunarak katılan uzmanlar ve önerilen yeni isimlerden oluşuyor.

İlk iki Kongrede olduğu gibi, III. Kongrenin de ulusal düzeyde yapılmasını benimseyen Düzenleme Kurulu, Kongre Yönetmeliği çerçevesinde şu konuları da karara bağladı:

Kongre'de Tesisat Mühendisliği Eğitimi konusunda yapılacak genel bir araştırma anketi Şube önerileri doğrultusunda ayrıntılandırılarak Oda Yönetim Kurulu'na sunulacak. Kongreyi Destekleyen Kuruluşlar için çağrı yapılarak, Şube Önerileri ile birlikte Oda Yönetim Kurulu'na sunulacak. Kongre reklamları, sergi şartnamesi, bildiri-kitabı, etkinlikler kitabı, sergi kataloğu ve gelir-gider bütçesinin hazırlığını Kongre Yürütme Kurulu gerçekleştirecek. Kongre ile ilgili her türlü yazışma konusunda da yetki Kongre sekreteryasına verildi.

Düzenleme Kurulu ikinci toplantısını 12.10.1996 Cumartesi günü yapmak üzere çalışmalarını tamamladı.

12.10.1996 Cumartesi MMO İzmir Şube Lokali'nde yapılan toplantıda III. Ulusal Tesisat Mühendisliği Kongresi ve Sergisi tahmini bütçesinin Oda Yönetim Kurulu onayına sunulması kararlaştırıldı.

Destekleyen kuruluşlar arasında yer almak istediklerini yazılı olarak bildiren TMD, ESSİAD, İSKİD, Gaziantep Üniversitesi ve İstanbul Teknik Üniversitesi'nin yanı sıra yazışma gerçekleştirilen diğer kuruluşlara yeni bir çağrı yapılmasına karar verildi.

Danışmanlar kurulunun oluşturulan son şekliyle OYK onayına sunulmasına karar verildi.

Düzenleme kurulu 3. toplantısının 7.12.1996 cumartesi yapılmışına karar verildi.

7.12.cumartesi MMO İzmir Şube Lokalinde yapılan toplantıda sergi yerleşim alanı hazırlanması için İZFAŞ ile yapılan protokolün OYK onayına sunulması kararlaştırıldı.

Tesbit edilen panel konularının ve panel yöneticilerinin OYK onayına sunulmasına karar verildi.

Düzenleme kurulu 4. toplantısının 5.4.1997 tarihinde yapılmasına karar verildi.